

Opschrift

Vergadering van 21 november 2022

Nummer: 2022_MV_00625

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Anneleen Van Bossuyt: Problemen begraafplaats Campo Santo: verwaarloosd graf en koperdiefstallen

Raadslid(-leden):

Anneleen Van Bossuyt - N-VA

Bevoegd: Isabelle Heyndrickx

Omschrijving van de vraag**Toelichting:**

-

Vraag:

De begraafplaats Campo Santo kwam recent twee keer negatief in beeld in de pers. Naar aanleiding van Allerheiligen en Allerzielen werd bericht over de verwaarloosde staat van het praalgraf van Hippoliet Lammens (+1858), een voormalig gemeenteraadslid dat bij testament een aanzienlijke som geld naliet aan de toenmalige Gentse godshuizen. De gepubliceerde foto's en de bijnaam van het graf – 'de schande van Campo Santo' – spreken voor zich. Het stadsbestuur voert nochtans al langer een beleid om waardevolle historische graven voor de toekomst te behouden: hetzij via een peter- of meterschap, hetzij via het hergebruik van een bestaand graf, hetzij via een restauratie-subsidie (tot 2500 euro).

Daarnaast vonden begin november een aantal koperdiefstallen plaats op dezelfde begraafplaats. Het zou gaan om tientallen kruisjes en gedenkbeelden. Op 4 november werd bericht dat er ondertussen vier officiële klachten waren binnen gekomen bij de politie, die een onderzoek startte. Ook eerder vonden al criminele feiten plaats op een aantal Gentse begraafplaatsen.

Vandaar mijn vragen:

1. Zijn er plannen voor het graf van Hippoliet Lammens? Hoe evalueert de schepen het beleid inzake het restaureren van waardevolle historische grafmonumenten? Wat zit er eventueel nog in de pijplijn?
2. Achten de schepen het wenselijk om extra te investeren in de veiligheid van het Campo Santo en de Gentse begraafplaatsen in het algemeen?

Antwoord

Zijn er plannen voor het graf van Hippoliet Lammens?

Het verval van het graf van Hippoliet Lammens is een dossier dat al even aansleept.

De familie van dhr. Hippoliet Lammens schonk een legaat aan het toenmalig COO (nu OCMW) om het graf te onderhouden.

Dit legaat dekt niet de kosten die aan het graf zouden moeten gebeuren om dit graf weer in zijn oorspronkelijke staat te herstellen.

Een aantal jaar geleden werd het graf door het Stadsbestuur gestut om de veiligheid van zowel het graf als van de begraafplaats niet in het gedrang te brengen.

De begraafplaats van Sint-Amansberg en de Westerbegraafplaats hebben voor het stadsbestuur als erfgoedbegraafplaatsen een duidelijke prioriteit. Daarom werd in 2021 een beheerplan opgemaakt voor beide begraafplaatsen. Zo'n beheerplan stelt ons in staat om grotere subsidiedossiers in te dienen bij Vlaanderen.

De goedkeuring van dit beheerplan werd afgewacht alvorens concreet te bekijken welke graven op de begraafplaats van Sint-Amansberg zullen worden aangepakt.

Naast de subsidies die onder het beheerplan vallen hebben we jaarlijks ook budget beschikbaar voor het herstel van funerair erfgoed. Dit budget is echter ontoereikend voor een grafmonument als dit van Hippoliet Lammens. Het opnemen van dit graf in een ruimer subsidiedossier is dus noodzakelijk. Het opmaken en het indienen van een subsidiedossier voor het herstel van historische graven op de begraafplaats van Sint-Amansberg staat ingepland voor 2024. Voor dit jaar is er een subsidiedossier ingediend voor de Westerbegraafplaats.

Zoals voor andere schadedossiers zal voor dit graf een voorafgaandelijk overleg tussen OCMW (verantwoordelijke voor het graf), Groendienst en de Dienst Stadsarcheologie en Monumentenzorg nodig zijn, om te bekijken hoe een eventuele herstelling van dit graf kan worden aangepakt. Hierbij zal het Agentschap Onroerend Erfgoed Vlaanderen ook betrokken worden.

Hoe evalueert de schepen het beleid inzake het restaureren van waardevolle historische grafmonumenten? Wat zit er eventueel nog in de pijplijn?

Zoals u in de vraagstelling zelf aangeeft is het beleid rond behoud en herstel van waardevolle historische graven de laatste 10 jaar grondig gewijzigd.

De achterstand van dit onderhoud inhalen is een werk van jaren en zelfs dan dienen er prioriteiten gesteld te worden.

Toen de Groendienst in 2015 het beheer van de begraafplaatsen kreeg toegewezen, werd een nieuwe beleidsvisie uitgewerkt.

Het personeelskader werd aangepast. Zo werd er een deeltijds landschapsarchitect, deeltijds ecooloog en een coördinator aangeworven om de toekomst van deze begraafplaatsen verder vorm te geven.

Tevens werd de samenwerking met de structurele partners rond het beheer van de begraafplaatsen versterkt door de oprichting van een Funerair Team, waarin de dienst Stadsarcheologie en Monumentenzorg, Burgerzaken, FM en de Groendienst zetelen.

Dit overleg zorgt voor de opvolging en sturing van het onderhoud van het erfgoed op onze begraafplaatsen.

Concreet wordt er ingezet op volgende acties:

- Opmaken van een duidelijk beslissingskader, waarin prioritaire begraafplaatsen, zones en historische graven worden vastgelegd
- opmaak van beheerplannen om op deze wijze vanuit een goed overwogen plan, subsidies te kunnen aanvragen bij Vlaanderen
- opmaak van een inventaris historisch erfgoed per begraafplaats
- controle van historische graven bij uitbraaklijsten
- driejaarlijks onderhoud van de gelijkvormige oorlogssperken
- jaarlijks herstel van enkele historische graven in samenwerking met sociale tewerkstelling
- sinds 2021 jaarlijks indienen van een groot subsidiedossier bij Vlaanderen, na opmaak van een beheerplan. Dit jaar werd een dossier ingediend voor de Westerbegraafplaats. De begraafplaats van Sint-Amandsberg is gepland voor 2024.
- lidmaatschap van het netwerk Begraafplaatsen Vlaanderen, waardoor tussen de steden vlot kennis wordt doorgegeven
- deelname aan klankbordgroepen vanuit de Vlaamse Overheid om het beleid rond begraafplaatsen verder vorm te geven
- actief lidmaatschap van de Europese koepel ASCE (Association of Significant Cemeteries of Europe)

Daarnaast willen we ook de burgers sterker responsabiliseren door:

- onze nieuwe infoflyers over de verschillende gedenkvormen met rechten en plichten bij de start van een concessie
- sterkere controle op herstel schade of niet-reglementaire graven
- indienen ontwerp bij aanpassing graven in beschermde zones
- inzetten op peterschap en hergebruik van historische graven
- het beter ontsluiten van de begraafplaatsen bij de burgers door evenementen zoals Reveil en de “Week van de Begraafplaatsen”

Acht de schepen het wenselijk om extra te investeren in de veiligheid van Campo Santo en de Gentse begraafplaatsen in het algemeen?

Wat betreft de koperdiefstallen hebben we info opgevraagd bij het kabinet van de burgemeester, bevoegd voor de politie. Zij lieten ons weten dat er 11 aangiften gedaan werden van diefstal van bronzen beelden of kruisbeelden. Hiervoor werd steeds een PV opgesteld. Het tijdstip van de diefstal was bijzonder moeilijk te bepalen gezien we vernamen dat sommige familieleden sinds meer dan 1 jaar niet meer naar het desbetreffende graf waren geweest. Er zijn geen concrete aanwijzingen naar een dader, waardoor alle pv's een onbekende verdachte hebben. De PV's worden vervolgens opgestuurd naar het parket.

Deze koperdiefstallen zijn jammer genoeg niet nieuw. Ze vinden plaats over heel Vlaanderen en komen steeds in golven. De huidige recessie zal hier ook zeker een rol in spelen. Ook op bouwwerven en andere locaties worden regelmatig meldingen gemaakt van diefstallen van metalen.

We zijn ons wel bewust van dit probleem en proberen dit door verhoogde aanwezigheid van personeel op de begraafplaatsen tegen te gaan.

Het verhogen van de veiligheid op de begraafplaatsen is zeker één van de prioriteiten van ons beleidsplan (actie 3.2.1.2. duidelijke en veilige ingangen).

We hebben ervoor gekozen om de Westerbegraafplaats te nemen als pilootcase bij het onderzoek naar verhogen van veiligheid op de begraafplaatsen. Vanuit de analyse voor deze begraafplaats zal daarna bekeken worden, welke voorstellen kunnen geïmplementeerd worden op andere begraafplaatsen.

Maatregelen die we nu reeds toepassen:

- verhogen van de aanwezigheid van personeel op de grote begraafplaatsen. Zij spreken actief mensen aan die zich misdragen op de begraafplaats en zijn aanspreekpunt voor klachten. Zo is er op de begraafplaats van Sint-Amansberg een vaste ploeg aanwezig tijdens de werkuren.
- verhogen van de toegankelijkheid van de begraafplaats om zo de sociale controle te verhogen
- 's nachts sluiten van de erfgoedbegraafplaatsen
- er is een duidelijk aanspreekpunt bij de plaatselijke politie, waarmee kan worden samengewerkt rond aangiftes. (Voor de begraafplaats van Sint-Amansberg is dit de heer Geoffrey De Clercq, inspecteur van politie, Politiezone Gent, Dienst Operaties)

De veiligheid op de begraafplaatsen blijven we opvolgen en waar nodig bijsturen. Op die manier hopen we onze begraafplaatsen veiliger en toegankelijker te kunnen maken voor onze burgers.

Ik hoop hiermee uw vragen afdoende te hebben beantwoord.
